

Maatschappelijke Kosten Baten Analyse Waterpark

Waterpark Het Lankheet combineert op een beperkt aantal hectares meerdere diensten. Zo levert Het Lankheet naast de drie watergerelateerde diensten (zuivering, berging en vernatting), ook biomassa en recreatie. Het LEI heeft door een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) onderzocht of de maatschappelijke baten van het Waterpark opwegen tegen de maatschappelijke kosten, met andere woorden, of het maatschappelijk gezien rendabel is.

— Arianne de Blaeij en Stijn Reinhard

De maatschappelijke kosten van het Waterpark bestaan allereerst uit de aanleg en het beheer van het Waterpark. Bovendien betekent aanleg van het Waterpark een kostenpost doordat er geen waarde meer wordt gecreëerd met het verbouwen van landbouwgewassen.

Voor het bepalen van de door het waterpark gerealiseerde maatschappelijke baten van waterzuivering en de toename in de kwaliteit van de omliggende natuur is gebruik gemaakt van kengetallen van het Ministerie van LNV. De baten van de dienst waterberging zijn bepaald op basis van uitgespaarde kosten doordat er minder waterberging elders op private grond nodig is; deze kostenpost is bepaald op basis van schadevergoedingen die worden betaald voor waterberging op grasland.

De baten van de waterparkdiensten recreatie en de productie van rietbiomassa zijn lastiger te berekenen. Er bestaan geen rechtstreeks toepasbare kengetallen voor en er is ook nog geen markt voor rietbiomassa. Op basis van de energetische waarde van rietbiomassa is een verkoopprijs van 30 euro per ton verondersteld. In de beschikbare kengetallen zijn recreatieve baten afhankelijk van het huidige recreatieve aanbod, gemeten aan de hand van het aantal hectare toegankelijke natuur, en van de vraag naar recreatie binnen de regio. Als gebruik gemaakt wordt van deze beschikbare kengetallen levert aanleg van het Waterpark weinig recreatieve baten op omdat er in de omgeving van het Waterpark al 'voldoende' natuur aanwezig is. In de MKBA is echter verondersteld dat, doordat het Waterpark vernieuwend is, er wel een toename van het aantal recreanten (wandelaars) op het Lankheet zal zijn. Deze kunnen zowel van binnen als van buiten de regio afkomstig zijn.

Onder bovenstaande aannames blijken de maatschappelijke baten van het Waterpark 1,5 keer groter te zijn dan de kosten. Zelfs wanneer de biomassa en extra recreatieve baten gelijk aan nul worden verondersteld, overtreffen de totale maatschappelijke baten de totale maatschappelijke kosten met 6%. De conclusie van deze MKBA is dat het Waterpark interessant is voor de maatschappij als geheel. In andere woorden, door aanleg van het Waterpark is de Nederlandse welvaart er op vooruitgegaan.

Maatschappelijke baten in de praktijk

Voor Waterpark Het Lankheet is aangetoond dat het combineren van functies in een waterpark voor de maatschappij interessant is. Tegenover de maatschappelijke baten staat momenteel echter in veel gevallen geen financiële vergoeding voor de eigenaar (hoewel voor de aanleg van dit Waterpark wel subsidie is verkregen).

Voor de landgoedeigenaar is het verkrijgen van een financiële vergoeding voor de geleverde diensten een voorwaarde om deze ook in de toekomst te kunnen blijven leveren. Om deze reden gaat het LEI komend jaar op zoek naar mogelijkheden voor het Waterpark om de maatschappelijke baten voor de waterdiensten te verzilveren (waterzuivering, vernatting, waterberging, biomassa-productie en recreatie). Zo wil het LEI arrangementen voor verzilvering van waterparkdiensten introduceren die ook bruikbaar zijn voor andere grondeigenaren die geïnteresseerd zijn in het concept Waterparken. ♦

Arianne.deBlaeij@wur.nl, Stijn.Reinhard@wur.nl